

Voorzitter,

Graag wil ik u meenemen naar zaterdag 18 december 2021.

Wij zaten deze bewuste middag, tot 17.00 uur, vanwege de op dat moment geldende coronaregels, tijdens de Algemene Ledenvergadering van het CDA in een gehuurde ruimte bij het Kulturhus.

Hier hebben wij de door de vertrouwenscommissie voorgestelde kandidatenlijst vastgesteld, een eerste pen gezet voor ons verkiezingsprogramma en een CDA proces verder ingezet met een lijn op openheid, transparantie, eerlijkheid, duidelijkheid en het al zo vaak genoemde bestuurlijke vernieuwing.

Vanaf hier zijn we gaan bouwen aan het Borne, Hertme en Zenderen van morgen. Met een bevlogen team, vol daadkracht en nieuwe ideeën, pit en enthousiasme. We hebben in brede samenwerking ons CDA-verkiezingsprogramma opgesteld waarin iedereen heeft meegepraat en meegeschreven. Tijdens de campagne periode hebben wij met elkaar laten zien waar we voor staan en voor gaan. Voor ons is deze nieuwe weg beloofd met 4 zetels na de verkiezingen op 14, 15 en 16 maart.

Ik wil u graag kort meenemen naar onze tijdlijn vanaf 17 maart 2022.

Na het duidingsdebat en het instellen van de informateur op 5 april jl. heeft onze fractie op 8 april jl. een eerste gesprek mogen voeren met de informateur. In dit gesprek hebben wij, na een inleiding over de samenstelling en het fijne functioneren binnen onze fractie, o.a. en met name gesproken over hoe wij de lijn van vernieuwing en het contract met de samenleving vanuit ons perspectief graag verder oppakken en wat hiervoor nodig is. Een prettige bijkomstigheid, waren de woorden vanuit de informateur, die ons teruggaf, dat hij verfrissing, een gezonde dosis energie en positiviteit bemerkte.

Het CDA heeft openheid en transparantie beloofd. Aan de informateur, aan de samenleving en aan de raad. Zoals eerder genoemd zijn wij met een zeer enthousiast en verbindend team aan de slag gegaan richting de verkiezingen, echter met de wetenschap dat de kwestie rondom Bert Oude Lansink enigszins unheimisch aanvoelde. Hierom zijn wij na het gesprek met de informateur in gesprek gegaan met de Bert Oude Lansink. Helaas hebben wij vervolgens op 11 april jl. vernomen dat Bert Oude Lansink, vooralsnog voorlopig/ tijdelijk verder zou gaan als Lokaal BHZ. Jammer dat dit heeft moeten gebeuren, toch zijn wij als fractie met de positieve energie en het elan wat wij bij ons dragen in deze flow, gezamenlijk, verdergegaan op de weg die we ingeslagen zijn als partij.

In de periode tussen 8 april en 18 mei hebben wij als Raad onze ontdekkingsreis verder vormgegeven. Een nieuw en bijzonder proces en uiteindelijk met als resultaat een streep onder het verleden (met name onder de datum van 28-9), een raadsbreed gedragen Borns Akkoord en een vastgesteld wethoudersprofiel. Samen de basis voor de toekomstbestendige gemeente. Onze gezamenlijke toekomst met een nieuw sociaal contract tussen het bestuur en de samenleving.

Op 18 mei jl. heeft de CDA-fractie een tweede gesprek mogen voeren met de informateur. In dit gesprek hebben wij o.a. besproken dat wij het raadsbrede proces als zeer prettig hebben ervaren en dat wij zeker onze bestuurlijke verantwoordelijk willen en kunnen nemen.

Hiernaast hebben wij, omdat wij de informateur niet meer hebben gesproken na de afsplitsing van Bert, de informateur gevraagd of hij hier vragen over heeft of toelichting hieromtrent wenst. Zijn antwoord was dat dit niet het geval is en hij de situatie accepteert als een feit.

Voorzitter,

Vervolgens ontvangen wij op 23 mei jl. het eindverslag van de informateur met daarin de ingeslagen weg om de formatieonderhandelingen te starten tussen GB'90, de VVD en GL/PVDA.

Wij hebben in het debat aangegeven onze bestuurlijke verantwoordelijkheid als volkspartij graag te nemen en we hebben het jammer gevonden niet mee te kunnen doen. Wel met een positieve grondhouding dat wij onze verantwoordelijkheid naar de burgers altijd nemen met daadkracht en bestuurlijke vernieuwing. De discussie die daarop volgde tussen de VVD en GB'90 zijn wij allen bij geweest.

De onderbouwing van de informateur over het niet meedoen in de formatiegesprekken was als volgt:

– en ik citeer -:

“Gezien de recente interne onrust lijkt het mij verstandig dat het CDA in deze periode nog geen bestuurlijke verantwoordelijkheid gaat dragen, maar gaat werken aan haar nieuwe profiel, waarbij ik hoge verwachtingen heb over hun ideeën om als gemeente ook weer meer verbinding met de inwoners tot stand te brengen.”

Tot zover het citaat

Voorzitter, hierna is een tijd stil geweest in de communicatie met het CDA. Totdat ik, als woordvoerder namens de CDA-fractie, op zaterdag 4 juni een app heb ontvangen van Karin Scholten namens GB'90 of ik diezelfde middag tijd vrij kon maken voor een kop koffie. Ik mocht hierbij geen vragen stellen. Wel kreeg ik per app bevestigd dat ook Marja Zandjans aanwezig is bij het gesprek en ik mijn collega gesprekspartner ook mee kon nemen.

Zogezegd, zo gedaan:

In dit gesprek hebben mijn CDA-collega en ik bevestigd gekregen dat de VVD definitief uit de formatieonderhandeling is gestapt. De reden hiervoor vanuit de beleving van de afgevaardigden van GB'90 en GL/ PVDA hebben wij in dit gesprek aangehoord. Daarnaast werd aan het CDA de vraag gesteld om in de gesprekken te stappen als mogelijke coalitiepartner. Wij hebben namens het CDA geen directe nee uitgesproken, maar verder duidelijk aangegeven deze informatie eerst te willen delen met onze fractie en zorgvuldigheid wens te betrachten naar onze achterban. Hiernaast hebben wij voorgesteld om het tussenverslag in een openbare raadsvergadering te bespreken. Overigens vonden wij het opvallend dat de inmiddels formateur niet bij het gesprek aanwezig was, dit hebben wij ook uitgesproken.

Het pinksterweekend volgde. In dit weekend hebben wij allen het tussenverslag van de formateur mogen ontvangen waarin ons medegedeeld werd dat de VVD inderdaad uit de onderhandelingen is gestapt en dat de formateur adviseert de CDA-fractie in te laten stappen. De toelichting van de formateur was – en wederom, ik citeer:

“In mijn eindverslag heb ik aangegeven het minder logisch te vinden het CDA in de eerste ronde van de verkennende gesprekken mee te nemen. Dat was tegen de achtergrond van de toen zeer recente interne gebeurtenissen: hoewel het CDA de tweede partij in aantal stemmen was, splitste de heer Oude Lansink zich na de verkiezingen en installatie af. De onzekere situatie die dat met zich meebracht deed bij mij de gedachte postvatten dat de CDA-fractie eerst intern zou moeten gaan werken aan stabiliteit en hun ideeën van bestuurlijke vernieuwing.

Programmatisch, qua bestuursopvattingen en -stijl én volgens mijn geopperde gedachte van het driestromenland past de fractie in het profiel zoals ik dat voor ogen heb van een goed college. Ook hoor ik positieve geluiden over het nieuwe elan in de CDA-fractie en is er vertrouwen in de huidige samenstelling. “ Tot zover het citaat.

Voorzitter, ik wil u graag meenemen in de dagen na het uitbrengen van het tussenverslag. Mijn CDA-collega en ik zijn samen met onze fractie in gesprek gegaan, meerdere malen, bijna dagelijks. Wij hadden (en hebben) het gevoel dat er in de weken dat de formatieonderhandelingen waren gestart tussen GB'90, de VVD en GL/PVDA een wonder heeft voorgedaan binnen het CDA. Er is weer vertrouwen in onze fractie. We mogen zo van het reservebankje af en toch enigszins gevoelsmatig als 2^e keus instappen. Ik kan u vertellen: dit voelt niet goed.

Wat hebben we dus besloten: We gaan verhaal halen, wat is gebeurd dat we nu klaar zijn om mee te doen, in de ogen van anderen? Ja, het is een feit dat we een vooralsnog tijdelijke afsplitsing hebben gehad. Overigens: te lezen in de verslagen: het CDA voelt voor deze persoon nog steeds als een 'ons'. Dát is namelijk wat we te bieden hebben. We doen het samen. We zijn inmiddels op woensdag 8 juni: het gesprek tussen de formateur en de afgevaardigden van de CDA-fractie. Dit verslag is openbaar dus ik wil er niet te ver over uitweiden. We hebben gevraagd en doorgevraagd en helaas niet overal een antwoord op gekregen, maar het e.e.a. wordt ons steeds duidelijker. Ook hier hebben wij aangegeven graag het tussenverslag te willen bespreken in een openbare raadsvergadering. Helaas is dit er op verzoek niet van gekomen. Daarnaast hebben wij heel duidelijk aangegeven niet zomaar in te stappen bij de onderhandelingen, maar onze afwegingen te maken. In overleg met onze achterban.

Dit hebben we dus ook gedaan. Na vele gesprekken met onze fractie en zoals aangegeven bij de formateur zijn we koffie gaan drinken bij de VVD niet in de laatste plaats om in het kader van hoor- en wederhoor een volledig beeld van de gang van zaken te krijgen. Allereerst hebben we hier aangehoord waarom de VVD niet verder in de onderhandelingen wilde met GB'90 en GL/ PVDA, maar vervolgens. Wat nu? De afgelopen periode heeft het CDA een goede band opgebouwd met de fractie van de VVD. Een band die vertrouwen wekt en die energie en daadkracht laat zien. Ditzelfde geldt ook met de fractie Borne-NU. Alhoewel, hier werken we natuurlijk al een lange periode goed mee samen. Wij zijn van mening dat we een goed functionerende coalitie hebben gehad in het verleden. Overigens jammer dat we niet weten wat de argumenten zijn geweest waarom deze coalitie in het voorstel van de formateur niet aan de order is geweest.

Kortom: we voelden gezamenlijk een chemie. Een trots. Maar vooral een eensgezinde gedachte dat we gezamenlijk met het Borns Akkoord als richtlijn en de samenwerkende raad het beste voor Borne voor ogen hebben.

Laat duidelijk zijn: Het CDA is dus geen enkele onderhandeling ingestapt met GB'90 en GL/PVDA. Er stond de afspraak met de formateur dat wij uiterlijk dinsdag 14 juni een terugkoppeling zouden geven óf we in zouden stappen. Op maandag 13 juni hebben wij de formateur gebeld met de mededeling dat we niet in zullen stappen en dat we graag een persoonlijke toelichting wensten te geven. Dit was akkoord, we maakten een afspraak voor woensdag 15 juni. Deze afspraak werd gemaakt tijdens een CDA-fractievergadering.

Op deze vergadering hebben wij een unaniem standpunt ontvangen vanuit de fractie om te starten aan verdere formatiegesprekken en een werkprogramma met de VVD en Borne-NU. Mijn CDA-collega en ik zijn dan ook nog ná de fractie naar de afgevaardigden van deze partijen toegegaan. In dit gesprek hebben wij gemeend dat het niet 'fair' zou zijn de formateur te overvallen in het gesprek woensdag met de ontwikkelingen. Om deze reden hebben wij 's avonds laat de formateur geïnformeerd en verzocht of het akkoord is dat bij het gesprek die woensdag 15 juni ook de afgevaardigden van de VVD en Borne-Nu aanwezig zouden zijn. Dit was akkoord. We hebben de concrete afspraak gemaakt woensdag 15 juni om 12.00 uur af te spreken op de afgesproken locatie.

Voorzitter, ter verduidelijking: Wij, het CDA, de VVD en Borne-NU wilden met de formateur in gesprek over hoe verder. Wat zijn de mogelijkheden? Tot welk proces kunnen we gezamenlijk komen. Wij wilden de formateur in zijn rol zetten en zijn werk laten doen.

Maar helaas, zonder een melding vanuit de formateur naar de CDA-fractie toe, noch naar de fractie van de VVD of Borne-NU.

We kregen dinsdag 14 juni via onze Griffie een uitnodiging voor een spoedoverleg met de fractievoorzitters op het exact moment dat wij een afspraak hadden staan met de formateur. De formateur heeft besloten een eindverslag te schrijven en 'de handdoek in de ring te gooien'.

De rest is inmiddels geschiedenis.

Tot slot voorzitter,

Wij hebben altijd – en nog steeds – voor ogen gehad gezamenlijk te komen tot het beste voor Borne. Waarin iedereen meedoet, iedereen mee telt en iedereen een stem heeft.

De CDA-fractie spreekt dan ook de hoop uit dat we met ons raadsakkoord, met die bestuurlijke vernieuwing, met het nieuwe contract met samenleving maar vooral met elkaar onze rol gaan pakken. Aan ons zal het niet liggen.

Tot zover in eerste termijn.